

Reserapport från Nepal

03-11 juni 2016

av Tibbe Vegsö

Inför resan

Skandinaviska medborgare behöver visum till Nepal.

Kan sökas via

www.nepalimmigration.gov.np/

Till Tribhuvan, Kathmandu International Airport, flyger ex. Turkish Airlines, Qatar Airways och Etihad.

Svenska kronor accepteras på växlingskontor och ATM är vanligt förekommande i turistområden.

Jordbävningen 25 april 2015

Den kraftiga jordbävningen med magnituden 7,8 följt av efterskalv på upp emot 7,3 ställde till med stor förödelse i Nepal. Enligt officiella källor dog ca 9.000 människor, över 20.000 skadades och ca 800.000 bostäder blev skadade eller förstörda.

Nu, 14 månader efter skalven, har det mesta av bråten bortforslats. Men många stöttade hus och ödetomter vittnar fortfarande om den skoningslösa katastrofen.

De historiska centrum med tempel och palats, kallade Durbar Square* i Kathmandu, Patan och Bhaktapur, blev samtliga hårt drabbade med helt raserade eller skadade byggnader. I Patan och Bhaktapur syns pågående renoveringsarbeten, så även i Kathmandu fastän där sker det i betydligt långsammare takt p.g.a. utbredd byråkrati. Höjda entréavgifter från turister ska bidra till återuppbyggnaden.

Nu är det tid att besöka Nepal!

Det har gått ett drygt år efter att marken och bergen slutat skaka, efter att media rapporterat om ett land i ruiner. Är det säkert att resa hit idag? Fungerar samhället och turistindustrin normalt?

Svaret på dessa frågor är ett rungande ja. Det finns spår efter skalven men vardagen har för länge sedan återvänt. Livet går vidare och människorna har en optimistisk framtidstro. Res hit så snart du kan. Kom nu så slipper du trängas med horder av turister. Upptäck ett land med intressant kultur och fantastiska naturupplevelser.

Den för landets ekonomi viktiga turistindustrin gick under 2015 ner med ca 65%. Det är väldigt många människor verksamma inom turistsektorn som saknar sin inkomstkälla och är redo att ta hand om turisterna.

Kathmandu

Renoveringsarbeten och nybyggen pågår men det finns några platser i huvudstaden där människor fortfarande lever i tältläger. Ett av dessa läger är granne med det femstjärniga lyxhotellet Hyatt Regency Kathmandu. Den enorma trädgården med lummig växtlighet är en muromgärdad oas. Hotellet har 280 rum och är beläget i närheten av Boudhanath* stupan och Pashupatinath*, endast 20 minuters bilresa från flygplatsen.

Hyatt. Vid infarten, övre högra hörnet, ett tältläger

Boudhanath

Endast några hundra meter ifrån Hyatt ligger Boudhanath, den heligaste Tibetanska Buddhistiska templet utanför Tibet, uppförd på 1300-talet. Den magnifika Stupan sprack vid jordbävningen och renoveringsarbeten pågår. De rättrogna vandrare, oberörda av skadorna, medsols runt Stupan, varv efter varv och sätter bönesnurrar i rörelse. Även Nepals skadade tempel och spruckna stupor är heliga och tillbeds, trots att de i likhet med oss människor inte är perfekta. Jag hoppas innerligt att deras böner blir besvarade. Till restaurangerna på kringliggande hustak, med utsikt över helgedomen, leder hårt slitna trapphus där det ekar tomt eftersom det är alltför få turister som idag väljer att resa till Nepal.

Ett par kilometer bort flyter Bagmatifloden långsamt genom Pashupatinath. För hinduer, är Pshupati Mandir den heligaste platsen i Kathmandudalen, en gytter av tempel, statyer, pilgrimer, halvnakna heliga män samt rök från begravningar. Området är en sevärdhet som berör många sinnen med tempel, stupor, Bagmatifloden som riglar som en orm vid vilken man kan beskåda begravningsceremonier på lite distans. Heliga män, Babas/Sadhus, blir gärna fotograferade mot en penningdonation, resultatet blir intressanta exotiska bilder men känns utstuderat turistiskt.

Thamel-området är ett nav för turister, här finns många bra turistklasshotell, restauranger och ett stort utbud av vandrings- och utfärdstrustning, skor kläder och tillbehör, en mängd souvenirbutiker samt intressanta bokaffärer med stort utbud av både lokala och internationella författare. Symaskinsbroderade T-shirts erbjuds av många entreprenörer vilka syr upp den på

några timmar för en ringa penning. I området finns ett stort utbud av lokala researrangörer som arrangerar transporter, vandringar i olika längd och svårighetsgrad - upp till hela 21 dagars vandring med himmelska vyer i Anapuramassivet.

Området har även ett mindre utbud av klubbar med levande musik, trevligt men oftast med alltför hög volym om syftet med besöket är konversation. Nattlivet slutar emellertid abrupt, vanligen vid 22-tiden. Restauranger stänger någon timma tidigare. New Orleans Café är en favorit att varva ner på, de har vällagade rätter, bra service samt livemusik på kvällarna.

Det renoverade Kathmandu Guest House i centrala Thamel var det första hotellet i området då det invigdes anno 1967. Det har en trevlig innergård med restaurang och bar, en oas i den livliga staden som bjuder på en lugn atmosfär. Hotellets långa lista av celebra gäster över tiden omfattar bl.a. The Beatles och många namn har gjutits in i gångvägen som leder till entrén.

Vid Kathmandus Durbar Square, ödelades eller skadades många tempel och palats från 1600- och 1700-talen. Renoveringsarbetet går långsamt, långsamt framåt. I ett av de hopstörtade templen omkom ca 200 personer. På torget, som är stadens stora sevärdhet är det idag få utländska turister. På flera hustak finns restauranger med utsikt över det historiska området. Restaurangerna är lugna tillflyktsplattformar för en matbit eller en välbehövlig svalkande lokal öl av pilsnerkaraktär med lika lokalt förankrade namn; Ghurka, Kathmandu, Mont Everest, Sherpa.

I det populära turistmålet Bhimsen Tower, uppförd 1832, ledde 200 trappsteg till toppen med en hänförande utsikt över staden. Av tornet återstår nu endast en stump på några meter. Många av de monument som skadades av det stora jordskavet 1934, restaurerades alternativt återuppbyggdes. Låt oss hoppas att det kommer att ske även denna gång.

Stadens otaliga spännande vindlande gränderna är fyllda med små affärer samt hål i väggen varifrån entusiastiska försäljare erbjuder frukt och grönt, tyger, skor samt varor av allehanda slag. Här och var dyker det överraskande upp vackra tempel i olika storlekar omgärdade av driftiga försäljare. Det är inte svårt att tappa orienteringen eftersom det är så många intryck att ta in i varje kvarter.

En höjdpunkt på vistelsen var den etniska festival som jag hade turen att bevista. Festivalen arrangeras två gånger per år i Ratna Park och grupper av minoritetsfolk firar med dans och musik i traditionell klädsel. Det var många vackra leende och "namaste" och vissa passade på att pröva sina engelska språkkunskaper vilket bidrog till trevliga möten.

Patan

Patan var en gång ett självständigt kungadöme och är den äldsta staden i Kathmandu Valley. Den är idag en integrerad del av Kathmandu, beläget söder om Bagmatifloden. Patan Durbar Square, med vackra tempel, helgedomar och det kungliga palatset är centrum i Patan.

Patan är även känd som Lalitpur, "City of beauty" och är betraktad som mer sofistikerad och bohemisk jämfört med Kathmandu, grannen i norr. Stadens hantverks- och smidestraktioner håller en hög klass, även idag. Den relativt lilla staden i staden, med endast ca 200.000 invånare, finns drygt 1.000 Buddhistiska monument i varierande former och storlekar.

Bhaktapur

Endast en kort bilresa från Katmandu ligger Bhaktapur, en av de tre tidigare kungadömena i Katmandudalen. Staden är ett levande kulturarv, ett levande museum som bjuder på ett lugn som saknas i Kathmandu samt belönar besökaren med många vackra, intressanta sevärdheter. Bhaktapur är en charmig och kulturell stad. Tegelhus och många mindre trätempel kantar gatorna. Hantverkare lockar med välgjorda, fantasifulla masker och mässingsvaror.

Det är aldrig längre än ett par stenkast till närmaste tempel. Före jordbävningen var det ännu tätare mellan dem men nära hälften av dessa helgedomar förvandlades till stenhögar. Andra historiska bygganden klarade sig med mindre skador och renoveringsarbeten pågår. En av stadens huvudattraktioner är Nyatapole templet, vilket restaurerades ca 15 år sedan och klarade skalvet utan skador.

Shivapuri National Park

Trekking är ett bra sätt att se sig om och uppleva naturen. På grund av begränsad tid blev valet en tredagars tur i den skogsklädda Shivapuri National Park, vilken är lättillgänglig endast en knapp timmes bilresa från Kathmandu. Parken förser Kathmandudalen med färskvatten. Det finns möjlighet att vandra i parken på egen hand eller med guide. Vandringsens första dag gick uppför, i huvudsak via mycket krävande trappor och stigningen var totalt ca 1.000 meter. Det var en krävande vandring och efter ett par timmar kom vi till en rastplats med tak. Det var bra tajmat eftersom morgonens klara himmel blivit mörk och grå. Knappt hade vi satt oss när skyfallet, som varade en halvtimme, dränkte den frodiga omgivningen. Då vandringsen återupptogs, gick vi som i en laxtrappa eftersom regnvattnet från högre höjder förvandlat trapporna till en strid fors.

Regnperioden har just börjat och dimman i dalarna begränsar tidvis utsikten. Under vandringsen passeras mindre samhällen vilka ärrats av de förödande skalven. I byn för den första övernattningen har flera byggnader fått svåra skador.

Andra dagens vandring är betydligt lättare men mycket längre. Den följer bergskammar och bjuder på mer spektakulära vyer. I byar som passeras arbetar människor på fälten och djuren betar fritt. Befolkningen vi möter har alltid tid för ett leende och hälsar vänligt ”namaste”. Till slut kommer vi till ett större samhälle för övernattnig. Nu är stegräknaren överhettad och visar på 42.000 steg, efter två dagars vandring drygt 70.000.

Efter frukosten fuskar vi och tar p.g.a. av regnfall bussen en bit till molnen dragit förbi. I dalarna är det tätare med uppodlad mark och även byarna kommer tätare. På håll hörs musik och jag frågar guiden om det är från ett politiskt möte. Nej, det är en fest, trodde han. Men han trodde fel. Då vi en stund senare kommer fram till musiken visare det sig att det var ett kommunistiskt möte med musikunderhållning. Guiden skruvade på sig lätt besvrad, men vi stannade till för att beskåda mötet, tillsammans med ett trettiotal byinnevånare.

Under eftermiddagen, tar vi oss allt närmare tätare bebyggelse och i fjärran syns flygplatsen som är belägen i Bhaktapur. Vandringen avslutas vid Changu Narayan*, en hinduisk helgedom som tros vara ca 3.000 år gammalt och här finns de äldsta inskriptionerna i Nepal. Det vackra, rikt ornamenterade templets fyra ingångar är bevakad av stenlejon.

Tack PATA Sweden Chapter för stipendiet som bidrog till att förverkliga denna oförglömliga resa. Jag hoppas på att kunna återvända till Nepal för besök av Chitvan National Park, Pokhara samt en veckolång trekking i Anapuraområdet.

* ingår i Unescos världsarvlista